

DZIENNIK BERLIŃSKI

Adres redakcji i administracji:
BERLIN W., Schlüterstrasse 57.
Telefon: Bismark 7546.

Pocztowe konto czekowe: Berlin NW. 7 nr. 4203

wychodzi codziennie

(prócz niedziel i świąt).

Cena abonamentu na poczte miesięcz. 1,85 mk.
Wysyłka pod opaską w Niemczech 3,75 m. mies.
Abonament w agencjach 1,85 mk. miesięcznie.

Cena ogłoszeń w Niemczech:
— Za 1 milimetr ośmiolatowy 10 fenigów. —

EKSPEDYCJA: Bytom G.-Śl. (Beuthen O.-S.), Kurfürstenstr. 19.

Rok XXXIV

Środa 23-go kwietnia 1930

Nr. 93

O ziemię dla naszych ludzi.

Przed kilku dniami zwróciliśmy się do „Oberschlesische Landesgesellschaft“ w Opolu w imieniu naszych małorolnych i bezrolnych z prośbą o wyjaśnienie, w których miejscowości mogliby uzyskać przydział ziemi z gruntów obecnie parcelowanych. Wyraziliśmy przy tem pewność, że otrzymamy, oni ziemię na tych samych warunkach, co przybyli aż z Westfalii i innych prowincji, kolonistów niemieccy.

Nasza uprzejmą prośbę, jak się okazuje, nie wzięła pod uwagę „Oberschl. Landesgesellschaft“ — nie nadesłała nam ani swego statutu, ani sprawozdań ze swej działalności, ani też nie dała wyjaśnienia, jak mają formułować swe podania o przydział ziemi nasi ludzie. Gdyby „Oberschl. Landesgesellschaft“ nie miała nic do ukrywania i była w zupełnym porządku wobec polsko-katolickiego ludu śląskiego, wylibyśmy już dzisiaj w posiadaniu tych wszystkich materiałów i moglibyśmy poinformować naszych czytelników, wśród których bardzo wielu mamy właśnie małorolnych i bezrolnych, co mają czynić, chcąc uzyskać ziemię na tych samych warunkach, co koloniści niemieccy. Wobec tego zmuszeni jesteśmy zająć się bliżej dotychczasowymi rezultatami działalności tej instytucji.

Jest staropolskie przysłowie: „Wiedza sąsiedzi, jak kto siedzi“. Przysłowie to w danym wypadku sprawdza się w całej rozciągłości. Nasi bezrolni i małorolni z powiatu dobrodzieńskiego z wielkiem zainteresowaniem przyglądają się, jak to na obszarze dworskim w Sierakowie budowano piękne domki dla ściągniętych aż z Westfalii kolonistów. I tutaj, jak i w innych powiatach słyszeli oni, jak koloniści owi kleli potem i wyzywali, że sprowadzono ich na ziemię, która jest „stockpolnisch“, „Polackei“ i t. p. Również Westfalczyków osadzono w powiecie oleskim w Kozłowicach, w Więckowicach, koło Pawłowic, częstokroć ludzi, nie mogących się żyć z miejscowymi stosunkami i nie znających się na gospodarce.

Głośno o tem w całej okolicy i często-gęsto słychać, że Westfalczyki, mimo wielkich subwencji i kredytów na zagospodarowanie się, inwentarz i t. d., spłacają reszty bardzo marnie. Mówi się nawet, że są tacy, którzy nie spłacają. Ot poprostu zwabieni zostali pieniędźmi i gospodarką wcale się nie przejmują. Kiedy zaś ludność miejscowa prosi o przydział ziemi, to otrzymuje przeważnie niewiele z obszarów parcelowanych i na warunkach gorszych. „Oberschl. Landesgesellschaft“ bowiem, wzorując się na osławionej Komisji Kolonizacyjnej, zastrzega sobie prawo pierwokupu. A dzieje to się w tym czasie, kiedy Polska w układzie likwidacyjnym zrzekła się prawa wykupywania osad utworzonych przez tę Komisję, w latach największego ucisku.

Ojciec św. przyjmuje pielgrzymki polskie

Citta del Vaticano. Ojciec Święty przyjął w niedzielę pielgrzymki polskie nauczycielstwa, młodzieży szkolnej, kolejarzy śląskich oraz urzędników. W imieniu nauczycieli i młodzieży przemówił ks. dr. Józef Kowaliński z Warszawy, prosząc o błogosławieństwo Apostolskie.

Ojciec Święty wygłosił dłuższe przemówienie, w którym powiedział m. i. że Polska i Polacy są zawsze drogą jego sercu, albowiem węzły, które

Opatrzność połączyła Go z Polską, są Mu szczególnie drogą. W końcu Papież udzielił błogosławieństwa pielgrzymom i ich rodzinom.

Złożono Ojcu Świętemu w darze 12 kłosów z ziemi rzeszowskiej oraz album z fotografiami z akademii warszawskiej na cześć Ojca Świętego. Młodzież polska przyjęła Komunię św. podczas uroczystej mszy świętej u grobu św. Stanisława Kostki.

Otwarcie kaplicy z relikwiami Chrystusa Pana.

Citta del Vaticano. W Wielki Piątek została uroczystie otwarta nowa kaplica relikwii Chrystusa Pana w starożytnej Bazylice Św. Krzyża Jerozolimskiego. W kaplicy tej będą przechowywane resztki krzyża, na którym został ukrzyżowany Jezus Chrystus, gwóźdź, którym przebito nogi Jezusa, oraz kolce z korony cierniowej. Kaplica jest podzielona na dwie części, z których pierwsza stanowi rodzaj kruchty,

czyli przedsionka, w drugiej dopiero wznosi się ołtarz z tabernaculum, gdzie będą wystawione relikwie, podczas specjalnych uroczystości na widok publiczny. Cała kaplica przybrana jest marmurami, a na specjalnych płytach porfirowych wyryte są formy krzyża od pierwszego wieku naszej ery aż do ostatnich czasów. Otwarcia dokonał kard. Van Rossum.

Arcybiskup z Taranto przeciw bolszewizmowi.

Citta del Vaticano. Arcybiskup diecezji Taranto, dr. Horacy Mazzella w liście pasterskim do wiernych archidiecezji omawia dłużej bolszewizm w jego przejawach antyreligijnych i antyspołecznych.

Dostojnik Kościoła katolickiego wskazuje na następstwa społeczne i religijne przewrotu bolszewickiego w Rosji, oraz na skutki propagandy religijnej i antyspołecznej, prowadzonej

poza granicami tego państwa przez III międzynarodówkę, uprzytomniając wiernym w sposób jasny, i prosty fałsz i zgłiznę twierdzeń bolszewickich Arcybiskup stwierdza, że tylko posłuszeństwo władzy cywilnej i duchownej oraz miłość ojczyzny stwarzają warunki, niezbędne dla rozwoju dobrobytu, oraz podstawy do ugruntowania jedności duchowej ojczyzny.

Znowu proces o „szpiegostwo“

Moskwa. W dniu wczorajszym rozpoczęła się przed Najwyższym Trybunałem rozprawa przeciwko urzędnikom przedsiębiorstwa Lena Goldfields, Koliaskinowowi, Murumcewowi i Riabowowi oraz przeciwko urzędnikowi połączonych przedsiębiorstw Ridder Zinc Baszkirczewowi, oskarżonym o

szpiegostwo i działalność na szkodę przedsiębiorstw.

Koliaskinow, Riabow i Baszkirczew przyznali się do winy. Murumcew przyznał, że otrzymywał i przekazywał tajne wiadomości, nie chciał jednak uznać swej winy.

Na zakończenie pozwolimy sobie znowu pod adresem „Oberschl. Landesgesellschaft“ jak i innych czynników postawić szereg pytań: Jaki w ostatnich latach obszar rozparcelowała ta instytucja pomiędzy tubylców, a jaki między przybyszów z Westfalii? Czy także w powiecie opolskim w Czarnowasach i Chmielowicach będą oni osadzeni? Jak można pogodzić postępowanie „Oberschlesische Landesgesellschaft“, znajdującej się zresztą pod decydującym wpływem centrowców, z obietnicami tej partii, że dbać będzie jedynie o interesy górnoślązaków? Jak śmieć prasa niemiecka ronić lzy nad

nedzą małorolnego i bezrolnego górnoślązaka i określać Śląsk, jako „Land unterm Kreuz“, skoro nie może on korzystać z parcelacji obszarów dworskich? Jak wyobraża sobie pan nadprezydent dr. Lukaschek poprawę stosunków społeczno-gospodarczych na Górnym Śląsku, jeśli napływ przybyszów będzie dalej wzrastał? A może także przewodniczący Komisji Mieszanej, p. Calonder, zainteresuje się działalnością „Oberschl. Landesgesellschaft“ — żąda od niej sprawozdań i orzecze czy działa w duchu Konwencji Genewskiej?

Podwyższenie ceł na jęczmień browarniany.

Berlin. Biuro Wolffa donosi, że na podstawie rozporządzenia, wchodzącego w życie 25 kwietnia br., stawki celne na pszenicę i jęczmień browarniany podwyższone zostają z 12 na 15 marek za centnar metryczny, a stawki celne na jęczmień pastewny utrzymywane będą na wysokości 10 marek, o ile zostanie wyraźnie stwierdzone, iż jęczmień przeznaczony jest na paszę.

Partja ludowa w Gdańsku przyłącza się do partji gospodarczej Rzeszy.

Gdańsk. Niemiecko-gdańska partja ludowa, której kongres odbędzie się w dniu 9 i 10 maja, postanowiła proklamować na tym zjeździe oficjalne swe przyłączenie do niemieckiej partji gospodarczej Rzeszy niemieckiej.

Wyjazd kanclerza Austrii do Paryża.

Wiedeń. Dzienniki tutejsze donoszą, że kanclerz Schober przybędzie w poniedziałek 28 bm. do Paryża.

48 godz. tydzień pracy w Anglii.

Paryż. Havas donosi z Londynu, że rząd angielski wniósł do parlamentu projekt ustawy, umożliwiającej ratyfikację konwencji waszyngtońskiej. Projekt ten ogranicza dzień pracy w przemyśle do 8 godzin i tydzień pracy do 48 godzin.

Błogosławieństwa dla całego świata nie będzie.

Citta del Vaticano. Papież nie udzielił błogosławieństwa urbi et erbi, nie odbędzie się zatem zapowiedziana transmisja radiowa błogosławieństwa papieskiego.

Lindbergh osiągnął rekord szybkości.

Nowy Jork. Lindbergh z małżonką przybył tu z Clendale w Kalifornii po dokonaniu lotu, który trwał 14 godzin 22 minuty przy jednorazowym lądowaniu, bijąc w ten sposób rekord szybkości lotu transatlantyckiego.

Briand bawi się w pan-europe.

Paryż. Jak podaje „Le Matin“, Briand, prowadzący ankietę w sprawie federacji europejskiej, kończy opracowywanie memorandum, które prześle 26 państwom europejskim.

Wyrok w procesie przeciwko Ukraińcom.

Moskwa. Tass donosi z Charkowa: Najwyższy trybunał ukraiński w Charkowie wydał wyrok w procesie organizacji kontrrewolucjonistów związku wyzwolenia Ukrainy, skazujący głównych członków organizacji, Efreimowa, Czechowski-go, Nikowskiego i Pawluchowa, na 10 lat więzienia, a 25 pozostałych oskarżonych na karę więzienia od 2—8 lat.

Katastrofa lotnicza.

Jersey City. Agencja Havasa donosi, że hr. Delavaux, prezes Międzynarodowego Związku Lotniczego, zabił się w czasie katastrofy samolotowej. Pilot oraz dwaj pasażerowie, lecący wraz z hr. Delavaux, ponieśli również śmierć.